

HE 54/2007 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi valtioneuvostosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta sekä eräiden tehtävien siirtämisestä työ- ja elinkeinoministeriöön

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan valtioneuvostosta annettua lakia muutettavaksi niin, että kauppa- ja teollisuusministeriö ja työministeriö lakkautetaan ja että niiden tilalle perustetaan työ- ja elinkeinoministeriö. Lisäksi ehdotetaan annettavaksi laki eräiden tehtävien siirtämisestä työ- ja elinkeinoministeriöön. Laisa lueteltaisiin ne lait, joissa säädettyjä tehtä-

viä tulisi kuulumaan työ- ja elinkeinoministeriön toimialalle.

Esitys liittyy vuoden 2008 valtion talousarvioon.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
2 NYKYTILA.....	3
2.1 Valtioneuvoston organisaation kehitys.....	3
2.2 Lainsäädäntö.....	4
Laki valtioneuvostosta.....	4
Sisäasiainministeriön toimiala.....	5
Kauppa- ja teollisuusministeriön toimiala.....	5
Työministeriön toimiala.....	5
2.3 Kansainvälinen vertailu.....	5
2.4 Nykytilan arviointi.....	8
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	9
3.1 Tavoitteet.....	9
3.2 Keskeiset ehdotukset.....	9
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	9
Yleistä.....	9
Vaikutukset kansantalouteen.....	9
Vaikutukset työmarkkinoiden toimintaan.....	9
Vaikutukset yrityksiin.....	10
Vaikutukset aluekehitykseen.....	10
Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	10
Vaikutukset henkilöstöön.....	11
Muut yhteiskunnalliset vaikutukset.....	11
5 ASIAN VALMISTELU.....	11
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	11
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	13
1 Lakiehdotusten perustelut.....	13
1.1 Laki valtioneuvostosta.....	13
1.2 Laki eräiden tehtävien siirtämisestä työ- ja elinkeinoministeriöön.....	13
2 Tarkemmat säännökset ja määräykset.....	14
3 Voimaantulo.....	14
LAKIEHDOTUKSET.....	15
1. Laki valtioneuvostosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.....	15
2. Laki eräiden tehtävien siirtämisestä työ- ja elinkeinoministeriöön.....	16
LIITTEET.....	19
RINNAKKAISTEKSTI.....	19
Laki valtioneuvostosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.....	19
ASETUSLUONNOKSET.....	21
Valtioneuvoston asetus valtioneuvoston ohjesäännön muuttamisesta.....	21
Valtioneuvoston asetus työ- ja elinkeinoministeriöstä.....	22

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Valtioneuvostosta annetun lain (175/2003) 1 §:n 1 momentissa luetellaan ministeriöt nimeltä. Säännös merkitsee käytännössä sitä, että uuden ministeriön perustaminen edellyttää valtioneuvostosta annetun lain muuttamista. Hallitus voi antaa eduskunnalle myös ennalta tiedon uuden ministeriön perustamisesta hallitusohjelmaa koskevassa tiedonannossaan. Uuden ministeriön perustaminen edellyttää valtion talousarvion muuttamista. Lisäksi ministeriöt nimetään useissa erityislainsäädännön tehtäväsäännöksissä.

Laintasoisten tehtäväsäännösten ohella ministeriöiden toimialoista säädetään keskitysti valtioneuvoston ohjesäännössä (262/2003, VNOS). Valtioneuvoston asetuksina annettavissa ministeriöasetuksissa kuvataan toimialat täsmällisemmin.

Valtioneuvoston tiedonantona (VNT 1/2007 vp) eduskunnalle annetun pääministeri Matti Vanhasen II hallituksen ohjelmassa on maininta uuden työ- ja elinkeinoministeriön perustamisesta siten, että siihen kuulisivat nykyisen kauppa- ja teollisuusministeriön tehtävät, työministeriön tehtävät lukuun ottamatta maahanmuutto- ja kotoutusasioita sekä sisäasiainministeriön alueiden ja hallinnon kehittämisosasto lukuun ottamatta alue- ja paikallishallintoyksikköä. Eduskunta äänesti hallitusohjelmaa koskevasta tiedonannosta 27 päivänä huhtikuuta 2007 (EK 2/2007 vp).

Esityksessä ehdotetaan valtioneuvostosta annetun lain 1 §:n 1 momentin muuttamista niin, että kauppa- ja teollisuusministeriö ja työministeriö lakkautetaan ja että näiden tilalle perustetaan työ- ja elinkeinoministeriö. Lisäksi ehdotetaan annettavaksi laki eräiden tehtävien siirtämisestä työ- ja elinkeinoministeriöön. Laissa lueteltaisiin ne lait, joissa säädettyjä tehtäviä tulisi kuulumaan työ- ja elinkeinoministeriön toimialalle.

Esitys liittyy vuoden 2008 valtion talousarvioon.

2 Nykytila**2.1 Valtioneuvoston organisaation kehitys**

Ministeriöjako on ollut Suomessa perinteisesti pysyvä. Osa nykyisistä ministeriöistä on muotoutunut jo suuriruhtinaskunnan aikana. Ministeriöiden määrä on ollut vuodesta 1983 lähtien valtioneuvoston kanslia mukaan luki-en 13.

Sisäasiainministeriö on perustettu vuonna 1869, jolloin se toimi senaatin talousosaston siviilitoimituskunnan nimellä. Sisäasiainministeriön nimi vakiintui itsenäisyyden alussa. Ministeriön tehtävät muotoutuivat nykyisenkaltaisiksi vuonna 1984. Alueiden kehittämistehtävät siirtyivät sisäasiainministeriöön samaan aikaan, kun valtioneuvoston kanslian suunnitteluosasto siirrettiin sisäasiainministeriön aluepoliittiseksi osastoksi. Alueiden kehittämiseen liittyvät asiakokonaisuudet jakautuvat strategioiden valmisteluun ja suunnittelujärjestelmiin liittyviin tehtäviin, rakennerahastotehtäviin, rajat ylittävään yhteistyöhön sekä Suomen alue- ja rakennepoliittisten tavoitteiden edistämiseen Euroopan unionin päätöksenteossa.

Kauppa- ja teollisuusministeriö on perustettu vuonna 1888, jolloin se toimi senaatin talousosaston kauppa- ja teollisuustoimituskuntana. Vuonna 1918 toimituskunnasta tuli kauppa- ja teollisuusministeriö.

Toimituskunta vastasi kaupasta, merenkulusta, luotsi- ja majakkalaitoksesta sekä merenmittauksista, satamain perustamisesta ja kulkuväyläin perkauksista sekä erilaisia taloudellisia tarkoituksia varten perustettujen osakeyhtiöiden lailliseksi julistamisesta.

Kauppa- ja teollisuustoimituskunnan alaisina olivat luotsi- ja majakkalaitoksen ylläpito, luotsilaitos, teollisuushallitus, Polyteknillinen opisto, teollisuuskoulut, merenkulkukoulut ja kauppakoulut sekä kauppa-asiamiehet.

Kauppa- ja teollisuusministeriössä oli pitkään kolme osastoa: yleinen osasto, kauppaosasto ja teollisuusosasto. Organisaatioon li-

sättiin energiaosasto vuonna 1975 ja yrityskehitysosasto vuonna 1987. Merenkulkua koskevat tehtävät siirrettiin nykyiseen liikenne- ja viestintäministeriöön vuonna 1989. Vuonna 1999 toteutetun organisaatiomuutoksen jälkeen ministeriöön kuuluivat elinkeinoosasto, energiaosasto, markkinaosasto, teknologiaosasto, osastoon rinnastettava omistajapolitiikan yksikkö sekä neljä hallinnollista tukipalveluyksikköä. Ulkomaankauppapolitiikka-asiat siirtyivät ulkoasiainministeriöön vuonna 2003 ja omistajapolitiikan yksikön tehtävät valtioneuvoston kansliaan 1 päivänä toukokuuta 2007.

Työministeriö aloitti itsenäisenä ministeriönä vuonna 1970, jolloin kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö jaettiin liikenneministeriöksi ja työvoimaministeriöksi. Työvoimaministeriö perustettiin, koska työvoima-asioiden merkitys oli kasvanut entisestään ja muutos sopi hallinnon toiminnan tehostamispyrkimyksiin.

Vuonna 1989 työvoimaministeriön toimialaa laajennettiin työministeriöksi siirtämällä siihen työsuojeluasiat, mukaan lukien Työsuojeluhallitus. Maahanmuuttoa ja kotouttamista koskevat asiat siirrettiin sosiaali- ja terveysministeriöstä työministeriöön vuonna 1997. Vastaavasti samana vuonna työsuojeluasiat siirrettiin takaisin sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle.

Nykyisen työministeriön organisaatiomuutos toteutettiin vuonna 1999, jolloin entiset osastot ja yksiköt lakkautettiin ja tilalle perustettiin strategia-, valtioneuvosto- ja eduskuntatyöhön suuntautuva politiikkaosasto ja alaisen hallinnon ja julkisten työvoimapalveluiden ohjaukseen suuntautuva toimeenpanosasto. Euroopan sosiaalirahaston hallinto- ja maksuviranomaistehtävät eriytettiin toisistaan vuonna 2006 sijoittamalla hallintoviranomaistehtävät toimeenpano-osastolle rakennerahastotiimiin ja maksuviranomaistehtävät hallintopalveluyksikköön.

2.2 Lainsäädäntö

Laki valtioneuvostosta

Valtioneuvostosta annetun lain 1 §:n 1 momentissa säädetään valtioneuvoston jakautumisesta ministeriöihin. Säännöksessä

luetellaan nykyiset ministeriöt. Säännös täyttää perustuslain 68 §:n 3 momentin vaatimuksen siitä, että ministeriöiden enimmäismäärästä ja niiden muodostamisen yleisistä perusteista säädetään lailla. Säännös merkitsee käytännössä sitä, että uuden ministeriön perustaminen edellyttää valtioneuvostosta annetun lain muuttamista, jolloin eduskunta voi vaikuttaa valtioneuvoston organisaatioon.

Uuden ministeriön perustaminen edellyttää käsittelyä myös valtion talousarviomenetelyssä.

Valtioneuvostosta annetun lain lisäksi ministeriöt nimetään lain tasolla useissa erityislainsäädännön tehtäväsäännöksissä. Hyväksyessään vuoden 1995 uudistuksen valtioneuvoston organisaation joustavoittamisesta (HE 306/1994 vp) eduskunta hyväksyi lausuman (EK 14/1995 vp) siitä, että sellaiset toimialamuutokset, jotka koskevat tietyille ministeriöille laissa säädettyä tehtävää, saetaan voimaan asianomaisia lakeja muuttamalla sekä huolehtien hallinnon selkeästä järjestämisestä ja muutosten tiedottamisesta kansalaisille. Hyväksyessään uuden perustuslain eduskunta edellytti lausumassaan (EV 262/1998 vp), että hallitus omaksuu sellaisen lainvalmistelukäytännön, jossa lakiesityksissä osoitetaan ministeriön toimivaltaisuus mainitsemalla ministeriö nimeltä eikä epäselvällä käsitteellä ”asianomainen ministeriö”.

Valtioneuvostosta annetun lain 2 §:ssä säädetään ministeriöiden toimialaa ja asioiden jakoa niiden välillä koskevasta asetuksenantovaltuudesta.

Ministeriöiden toimialoista säädetään keskitetysti valtioneuvoston ohjesäännössä. Nämä säännökset kuvaavat ministeriöiden toimialoja yleisellä tasolla. Valtioneuvostosta annetun lain 7 §:n nojalla valtioneuvoston asetuksina annettavissa ministeriöasetuksissa kuvataan toimialat tehtävien tasolla.

Sisäasiainministeriön käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi perustettavan ministeriön toimialalla säädetään asioita tai sille annetaan asetuksenantovaltuutus alueiden kehittämislaisissa (602/2002) ja rakennerahastolaisissa (1401/2006).

Kauppa- ja teollisuusministeriön käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi perustettavan ministeriön toimialalla säädetään asioita tai sille an-

netaan asetuksenantovaltuutus yhteensä noin 80 laissa.

Työministeriön käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi perustettavan ministeriön toimialalla säädetään asioita tai sille annetaan asetuksenantovaltuutus yhteensä noin 40 laissa.

Valtioneuvostosta annetun lain 11 §:ssä säädetään ministeriöiden toimialajaon muutosten vaikutuksista. Pykälän mukaan ministeriöiden toimialajaon muuttuessa siirtyvät ministeriön hallinnonalalle kuuluvat virastot, laitokset, toimielimet ja yhtiöt uuden toimialajaon mukaisen ministeriön hallinnonalalle. Samoin siirtyvät vireillä oleva asiat sekä ministeriön tekemät sopimukset ja muut sitoumukset samoin kuin niistä johtuvat oikeudet ja velvoitteet uuden toimialajaon mukaiselle ministeriölle.

Lisäksi valtioneuvosto voi siirtää ministeriön perustetun viran ministeriöiden toimialajaon muutosta vastaavasti toiseen ministeriöön. Samoin voidaan määrääjäksi nimitetty virkamies siirtää toisen ministeriön palvelukseen määräajan päättymiseen saakka. Virka ja virkamies voidaan siirtää ilman virkamiehen suostumusta vain, jos siirto ei vaikuta virkamiehen vapauteen valita asuinpaikkansa.

Sisäasiainministeriön toimiala

Sisäasiainministeriön toimialasta säädetään valtioneuvoston ohjesäännön 15 §:ssä.

Ministeriön toimialaan kuuluvat aluehallinto, valtion paikallishallinto, kunnat, aluepolitiikka, väestökirjanpito, poliisi- ja pelastustoimi, rajavalvonta sekä ulkomaalaisasiat.

Sisäasiainministeriö vastaa alueiden kehittämissä (602/2002) mukaan valtakunnallisten alueiden kehittämistavoitteiden valmistelusta sekä maakuntaohjelmien ja valtioneuvoston päättämien alueellisten erityisohjelmien valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittamisesta, seurannasta ja arvioinnista yhteistyössä muiden ministeriöiden ja maakunnan liittojen kanssa.

Sisäasiainministeriö toimii rakennerahastolain (1401/2006) mukaan Euroopan aluekehitysrahastosta osarahoitettavien toimenpideohjelmien hallinto- ja toimentamismääräysten ohjelmakaudella 2007—2013. Se vastaa myös jäsenvaltioiden välisistä rakennerahas-

to-ohjelmista jäsenvaltiona. Sisäasiainministeriö toimii myös ohjelmakauden 2000—2006 tavoite 1- ja 2-ohjelmien hallintoviranomaisena ja aluekehitysrahaston maksuviranomaisena ohjelmien sulkemiseen saakka.

Kauppa- ja teollisuusministeriön toimiala

Kauppa- ja teollisuusministeriön toimialasta säädetään valtioneuvoston ohjesäännön 21 §:ssä.

Ministeriön toimialaan kuuluvat elinkeinopolitiikka, energiapolitiikka, teknologiapoliitiikka ja tekninen turvallisuus, markkinoiden toimivuus ja kilpailun edistäminen, kuluttajapolitiikka ja elintarvikeasiat sekä yritysten kansainvälistyminen.

Työministeriön toimiala

Työministeriön toimialasta säädetään valtioneuvoston ohjesäännön 23 §:ssä.

Ministeriön toimialaan kuuluvat työllisyys, työttömyys, julkinen työvoimapalvelu, työympäristökysymykset, työehtosopimukset ja työriitojen sovittelu. Toimialaan kuuluvat edelleen maahanmuutto, pakolaisuus, paluumuutto, rasmin ehkäisy ja hyvien etnisten suhteiden edistäminen sekä siviilipalvelus, maahanmuutto ja pakolaisuus siltä osin kun kyse on kotouttamista ja pakolaisten vastaanottoa koskevista asioista.

Työministeriö toimii rakennerahastolain mukaan Euroopan sosiaalirahastosta rahoitettavan ohjelman hallinto- ja toimentamismääräysten ohjelmakaudella 2007—2013. Lisäksi työministeriö on Euroopan sosiaalirahaston tavoitteen 3 ja EQUAL -yhteisöaloitteen hallintoviranomainen ja maksuviranomainen tavoiteohjelmissä 1 ja 2 ohjelmakaudella 2000—2006 ohjelmien sulkemiseen saakka.

2.3 Kansainvälinen vertailu

Yleistä

Eri maiden valtiollisissa järjestelmissä hallitusten organisointi ja toimintatavat ovat pitkälti sidoksissa kansallisiin ominaispiirteisiin. Tämän vuoksi vertailevilla selvityksillä muiden maiden järjestelmistä ja tehtävien or-

ganisoinnista eri hallinnonaloille ei ole ratkaisevaa merkitystä tehtäessä näitä asioita koskevia kansallisia päätöksiä.

Edellä mainituista syistä johtuen selvitettiin lähinnä vain eräiden pohjoismaiden sekä eräiden EU:n jäsenmaiden ministeriöiden työnjako nyt perustettavaksi esitetyn ministeriön toimialalle tulevien asioiden osalta.

Kaikissa tarkastelluissa maissa on tehty hallinnollisia ja organisatorisia muutoksia, joiden tarkoitus on ollut tukea hallituksen politiikan toteutumista. Organisatoriset ratkaisut kuitenkin näyttävät vaihtelevan eri maissa.

Eräät pohjoismaat

Norja

Elinkeinotoiminta, kauppa ja teknologiakysymykset sekä markkinat kuuluvat elinkeino- ja kauppaministeriön toimialaan.

Energiakysymykset kuuluvat öljy- ja energiaministeriölle.

Kilpailuasiat ovat uudistus- ja hallintoministeriön toimialaa.

Kuluttaja-asiat kuuluvat lapsi- ja tasa-arvoministeriölle, aluepolitiikka kunnallis- ja alueministeriölle.

Työvoimapolitiikka ja työlainsäädäntö kuuluvat yleisesti työ- ja integraatioministeriölle, mutta valtion työsuhteiden osalta uudistus- ja hallintoministeriölle.

Tekijänoikeuskysymykset kuuluvat kulttuuri- ja kirkkoministeriölle.

Immateriaaliset oikeudet (kuten design, patentit, tavaramerkit ja ideat), kuuluvat elinkeino- ja kauppaministeriölle.

Ruotsi

Ruotsissa elinkeinoministeriön tehtävät jaettiin vuoden 2006 valtiopäivävaalien jälkeen kolmelle ministeriölle: elinkeinoministeriölle, työmarkkinaministeriölle sekä integraatio- ja tasa-arvoministeriölle.

Elinkeinoministeriön (Näringsdepartementet) toimialaan kuuluvat perusteollisuus, elektroninen kommunikaatio, energiapolitiikka, tutkimus ja kehitys, valtio-omisteiset yritykset, kaivos- ja mineraalipolitiikka, informaatioteknologia, elinkeinoelämän kehi-

tys, metsätalous, kuljetus ja infrastruktuuri sekä turismi.

Työmarkkinaministeriön (arbetsmarknadsdepartementet) alaisuudessa ovat työelämä sekä työmarkkinapolitiikka. Työelämän politiikka käsittää työaikakysymykset, työelämän organisaation, työelämän ja työoikeuden. Työmarkkinapolitiikkaan kuuluvat työnvälitys, työmarkkinakoulutus, työttömyyskorvaus ja muut työmarkkinapoliittiset kysymykset sekä EU:n työllisyysstrategiaan liittyvät kysymykset.

Integraatio- ja tasa-arvoministeriön alaisuuteen kuuluvat demokratiakysymykset, kansalaisjärjestökysymykset, integraatio, tasa-arvo, kuluttajakysymykset, kansallisuusasiat, vähemmistökyymykset, ihmisoikeuskysymykset, suurkaupunkipolitiikka ja nuorisopolitiikka.

Tanska

Tanskassa talous- ja elinkeinoministeriö vastaa elinkeinotoimintaan ja kilpailuasioihin liittyvistä kysymyksistä. Sen toimialaan kuuluvat myös globalisaatiostrategian ja hyvinvointiuudistuksen toteuttaminen sekä kansainvälisen markkinoinnin vahvistaminen.

Kauppapolitiikka ja viennin edistäminen kuuluvat ulkoministeriön osana toimivan Eksportrådetin toimialaan.

Energiapolitiikan toteuttamisesta vastaa liikenne- ja energiaministeriö.

Tutkimus- ja teknologiapolitiikka kuuluvat tiede-, teknologia- ja kehitysministeriön toimialaan.

Työvoimapolitiikasta ja työelämän lainsäädäntöön liittyvistä asioista vastaa työministeriö.

Aluepolitiikkaa hoitaa sisä- ja terveysministeriö, jonka vastuulla on myös kuntauudistuksen toteuttaminen.

Kuluttaja-asiat kuuluvat perhe- ja kuluttajaasiainministeriölle.

Tekijänoikeudet kuuluvat kulttuuriministeriön toimialaan.

Eräät EU-maat

Saksa

Saksan talous- ja teknologiaministeriölle kuuluvat Eurooppa-politiikan koordinaatio, yleinen talouspolitiikka, pk- ja yrittäjäpolitiikka, energiapolitiikka, teollisuuspolitiikka, ulkomaankauppapolitiikka sekä informaatio- ja telekommunikaatiopolitiikka. Toimialaan kuuluvat myös postipolitiikka ja posti.

Kuluttajasuoja-asiat kuuluvat elintarvike-, maatalous- ja kuluttajansuojaministeriölle.

Patentti- ja henkisen omaisuuden suoja kuuluvat oikeusministeriön toimialaan. Myös talous- ja teknologiaministeriöllä ja tutkimusministeriöllä on toimivaltaa tällä alueella.

Talous- ja työvoima-asiat erotettiin eri ministeriöiden toimivaltaan vuoden 2005 liittöpäivävaalien jälkeen.

Alankomaat

Talousministeriö vastaa kaupasta, investoinneista, energiasta, kilpailu- ja kuluttaja-asioista, teknologiasta ja innovaatioista.

Liikenne- ja vesiministeriön toimialaan kuuluvat rakentamis- ja investointikysymykset.

Työ- ja sosiaaliministeriölle kuuluvat työllisyys- ja työvoima-asiat.

Alueiden kehittämiseen liittyvät kysymykset jakautuvat siten, että sisäministeriö vastaa kunta- ja maakuntarakenteesta ja kaupunkihallinnosta, kun taas talousministeriölle kuuluvat aluekehitysasiat. Alue-, aluesuunnittelu- ja ympäristöministeriön toimialaan kuuluvat aluesuunnittelun ja asumisen kysymykset.

Irlanti

Kauppa-, teollisuus- ja työministeriön (Department of the Enterprise, Trade and Employment, DET) toimialaan kuuluvat työvoimapolitiikka, työelämään liittyvä lainsäädäntö ja kilpailu- ja kuluttaja-asioihin liittyvät asiat. Ministeriö vastaa myös kilpailukyvystä ja työllisyyden ylläpidosta. Irlannissa oli työministeriö vuoteen 1993, jolloin minis-

teriö lakkautettiin ja tehtävät siirrettiin uudelle kauppa-, teollisuus- ja työministeriölle.

Energiakysymykset kuuluvat viestintä-, kalastus- ja luonnonvaraministeriölle (Department of Communications, Marine and Natural Resources). Ministeriön vastaa myös luonnonvarakysymyksistä.

Aluepolitiikka kuuluu yhteiskunta-, maa-seutu- ja iirinkielisten alueiden ministeriölle (Department of Community, Rural and Gael-tacht Affairs) ja ympäristö- ja paikallishallintoministeriölle (Department of the Environment, Heritage and Local Government). Ensin mainitulle kuuluvat kaupunkien ja maaseudun kestävä kehitystä ja alueellista tasa-painoa koskevat asiat.

Iso-Britannia

Iso-Britanniassa on heinäkuussa 2007 toteutettu ministeriötasolla organisaatiomuutos, mikä tarkoittaa sitä, että kauppa- ja teollisuusministeriön (Department for Trade and Industry) tehtävät jaettiin kahdelle uudelle ministeriölle.

Toinen uusista ministeriöistä on elinkeino, yrittäjäyys ja sääntelyuudistusministeriö, eli elinkeinoministeriö (Department for Business, Enterprise and Regulatory Reform, BERR).

Kilpailukyky- ja sisämarkkinapolitiikka, energiapolitiikka ja kauppapolitiikka sekä työmarkkinapolitiikka kuuluvat elinkeinoministeriölle. Ministeriön keskeisenä tehtävänä on elinkeinoelämälle myönteisen liiketoimintaympäristön kehittäminen.

Vanhasta kauppa- ja teollisuusministeriöstä siirrettiin teknologiaosasto uuteen innovaatio-, korkeakoulu- ja ammatikasvatusministeriöön (Department for Innovation, Universities and Skills, DIUS).

Ranska

Elinkeinotoimintaan, kauppaan, markkinoihin ja teknologiaan liittyvät asiat sekä kilpailu- ja kuluttaja-asiat kuuluvat talous-, valtiovarain- ja työllisyysministeriölle.

Energiakysymykset on siirretty entisestä teollisuusministeriöstä ekologian, kestävä kehityksen ja aluekehityksen ministeriölle, jolle kuuluu myös aluepolitiikka.

Työvoimapolitiikka kuuluu talous-, valtiovarain- ja työllisyysministeriöön, kun taas työelämään liittyvä lainsäädäntö (työoikeus) kuuluu työ- ja sosiaalisuhteiden sekä solidaarisuuden ministeriön toimialaan.

Hallinto on uudistettu vuoden 2007 aikana.

Viro

Kaupasta, markkinoista, energiasta, teknologiasta, kilpailuasioista, kuluttaja-asioista ja henkisen omaisuuden suojasta vastaa talous- ja viestintäministeri.

Ulkomaankauppa on jaettu siten, että talous- ja viestintäministeri vastaa EU:n alaisista työryhmistä ja asiantuntijatason työstä. Ulkoministeri vastaa ulkomaankaupan edustuksellisesta puolesta ja etujen valvonnasta.

Työvoimapolitiikasta ja työelämästä vastaa työ- ja sosiaaliministeri.

Aluepolitiikkaa hoitaa alueministeri.

Tekijänoikeudet kuuluvat Virossa kulttuuriministerille.

2.4 Nykytilan arviointi

Vastuu työpolitiikasta, elinkeinopolitiikasta ja aluepolitiikasta on jakautunut eri ministeriöille. Hallinnonalojen välinen yhteistyö ei täysin riitä vastaamaan elinkeinoelämän ja työmarkkinoiden toimivuuden sekä alueiden tasapainoisen kehityksen haasteisiin.

Ongelma osaavan työvoiman saatavuudessa on yritysten kehitystä ja kasvua rajoittava tekijä. Samaan aikaan väestön ikääntymisen myötä yritykset ja julkinen sektori kilpailevat niukkenevasta työvoimasta. Työvoimapolitiikassa painotusta olisikin tarpeen siirtää työttömyyden hoitamisesta työvoimakapeikkojen ja yritysten kokemien rekrytointiongelmien poistamiseen.

Yrityksille ja yritystoimintaa aloittaville suunnattua palvelua ja neuvontaa tarjoavat useat eri viranomaiset. Teknologiset innovaatiot, työorganisaatioita koskevat innovaatiot ja työelämän kehittämisohjelmat sekä vastaava tutkimustoiminta ovat hajautettuna usean eri ministeriön vastuulle, mikä osin on vaikuttanut muun muassa siihen, että yhteistä toimintastrategiaa ei ole ollut.

Kilpailukyky perustuu tulevaisuudessa enenevässä määrin inhimillisiin resursseihin.

Tämä asettaa suuria paineita työmarkkinoiden toimivuudelle ja osaamistarpeiden ennakoinnille. Alueellisten erojen ennakoitaan kasvavan.

Tällä hetkellä työvoima- ja elinkeinokeskuksia ohjaavat kolme eri ministeriötä. Epäselvyyksiä ohjaus-, vastuu- ja toimivaltasuhteissa ei ole pystytty täysin välttämään. Epäselvyydet ovat näkyneet tietojen vaihtoon ja tietotekniseen yhteensopivuuteen liittyvinä ongelmina.

Valtioneuvoston 13 päivänä lokakuuta 2005 hyväksymän Lissabonin strategian kansalliseen toimenpideohjelmaan sisältyvät kilpailukykyä ja työllisyyttä koskevat tavoitteet tulisi kyetä realisoimaan konkreettisiksi toimenpiteiksi. Myös rakennerahasto-ohjelmien toteutus olisi kyettävä entistä suoremmin Lissabonin strategian tavoitteisiin.

Aluekehittämisessä korostuu alueiden kyky reagoida nopeasti ympäristön muutoksiin. Innovatiivisuus ja osaaminen tulevat tärkeämmiksi kilpailukykyyn ja hyvinvoinnin turvaamisessa tasapainoisesti koko maassa.

Kun keskushallinnossa työvoimapolitiikkaan, yrittämiseen ja elinkeinotoimintaan liittyvät tehtävät on hajautettu eri ministeriöihin, tämä heikentää mahdollisuuksia kohdentaa ja ohjata tehokkaasti elinkeinotoiminnan kehittämiseksi käytettävissä olevia voimavaroja.

Tehtävien hajauttaminen usealle hallinnonalalle ja kehittämisohjelmien hallinnointi usealla hallinnonalalla vaikeuttaa aluepoliittisiin haasteisiin vastaamista. Alueellisen elinkeinopolitiikan tehostaminen ja rakenteelliset työvoimakysymykset edellyttäisivät keskushallinnon toimien kokoamista. Erityisesti verkostojen ja eri toimialojen osaamiskeskittymien kehittyminen ja niiden hallinta muodostavat tulevaisuudessa haasteen sekä hallinnon rakenteille että strategiayhteistyölle.

Käynnissä olevalla rakennerahastokaudella on varoja käytettävissä vähemmän kuin edellisillä ohjelmakausilla. Ohjelmien hallinnointia ja valvontaa koskevat säännökset vaativat kuitenkin EU:n jäsenvaltioilta entistä suurempaa panostusta. Rakennerahastolaki edellyttää aiempaa enemmän yhteistyötä ja koordinointia myös keskushallintotasolla, kun ohjelmien toimeenpano on edelleen jaettu usealle hallinnonalalle. Tämä aiheuttaa tehtävien

päällekkäisyyttä ja monimutkaisia toimintamalleja. Komissio on useissa yhteyksissä huomauttanut Suomen monimutkaisesta hallintomallista ja vaatinut selkeyttä eri viranomaisten välisiin vastuusuhteisiin.

Tekijänoikeuksien siirtäminen uuteen ministeriöön on selvityksen alla.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Tavoitteet

Valtioneuvoston toiminnan kehittämiseksi ja tehostamiseksi sekä toiminnan vaikuttavuuden lisäämiseksi ehdotetaan ministeriörakenteen uudelleen organisointia siten, että toisiinsa läheisesti liittyvät työ-, elinkeino- ja aluepolitiikan tehtäväalueet yhdistetään saman ministeriön toimialaan ja organisaatioon. Tavoitteena on samalla parantaa ministeriöiden toimintaedellytyksiä koko toimialalla sekä selkeyttää aluehallinnon ohjausta.

Työministeriön, kauppa- ja teollisuusministeriön sekä sisäasiainministeriön aluekehitystehtävien siirtäminen samaan organisaatioon toisi jatkuvuutta nykyiselle verkostoitumiselle perustuvalla yhteistyöllä. Samaan organisaatioon kuuluminen vakiinnuttaisi hyvänä pidettyjä käytäntöjä ja menettelytapoja, eikä olisi altis henkilövaihdosten tuomille muutoksille.

Tämän vuoksi hallitus on päätenyt ehdottamaan työ- ja elinkeinoministeriön perustamista.

3.2 Keskeiset ehdotukset

Perustettaisiin uusi työ- ja elinkeinoministeriö. Lakkautettaisiin kauppa- ja teollisuusministeriö ja työministeriö. Työ- ja elinkeinoministeriöön siirrettäisiin myös aluepolitiikkaan liittyvät tehtävät sisäasiainministeriöstä.

Samalla ehdotetaan säädettäväksi laki erityislainsäädäntöön sisältyvien tehtävien siirtämisestä työ- ja elinkeinoministeriöön. Tehtävät siirtyisivät sisäasiainministeriöstä, kauppa- ja teollisuusministeriöstä ja työministeriöstä.

Erytyislainsäädäntöön sisältyvien tehtävien siirtyminen perustettavaan ministeriöön to-

teutettaisiin lakien suuresta määrästä johtuen luettelemalla lait, joissa mainitut tehtävät tulisivat kuulumaan perustettavan työ- ja elinkeinoministeriön toimialalle.

Uuden ministeriön toimialaan tulisi kuulumaan elinkeinotoimintaan, kauppaan, markkinoihin, energiaan ja teknologiaan liittyvät asiat sekä kilpailu- ja kuluttaja-asiat, alue- ja työvoimapolitiikka sekä työelämään liittyvä lainsäädäntö.

Uuden ministeriön toimialasta säädettäisiin valtioneuvoston ohjesäännössä ja tehtävistä valtioneuvoston asetuksessa työ- ja elinkeinoministeriöstä.

4 Esityksen vaikutukset

Yleistä

Ehdotuksella on vaikutuksia erityisesti kansantalouteen, työmarkkinoiden toimintaan, yritysten toimintaan, aluekehitykseen, viranomaisten toimintaan sekä henkilöstöön. Arvioinnissa on pyritty tunnistamaan myös muita yhteiskunnallisia vaikutuksia.

Vaikutusarvio on valmisteltu käyttämällä ensisijaisesti ministeriöiden omaa asiantuntemusta ja viimeistelty lausuntokierroksen jälkeen.

Vaikutukset kansantalouteen

Esityksen merkittävimmät taloudelliset vaikutukset liittyvät tehtävien kokoamiseen samaan organisaatioon. Arvioiden mukaan samaan organisaatioon kuuluminen vakiinnuttaisi hyvänä pidettyjä käytäntöjä ja menettelytapoja, eikä toiminta olisi altis henkilövaihdosten tuomille muutoksille. Tällä tavoitellaan ministeriöiden toiminnan tehostumista sekä harjoitetun politiikan vaikuttavuuden kasvua. Arvioiden mukaan elinkeinotoiminnan toimintaedellytykset kansainvälisen kilpailun kiristyessä paranisivat.

Vaikutukset työmarkkinoiden toimintaan

Esityksen keskeinen tavoite on työmarkkinoiden toimivuuden parantaminen. Työvoima- ja yritysasioiden keskittäminen samaan ministeriöön yhteiseen ohjaukseen parantaisi

edellytyksiä vastata työmarkkinoiden toimuutta koskeviin haasteisiin.

Yrityksille ja yrittäjyyttä harkitseville voitaisiin tuottaa palveluja yhtenä kokonaisuutena ja yhtenäisesti ohjattuina. Yritysassiakaiden asiointi yksinkertaistuisi nopeuttaen ja helpottaen oikean palvelun saantia. Työvoimapolitiittisia toimenpiteitä pystyttäisiin toteuttamaan ja kohdentamaan entistä yritys-lähtöisemmin, mikä edistäisi työvoiman kysynnän ja tarjonnan tehokasta kohtaantoa.

Vaikutukset yrityksiin

Hallinnon tehokkuus ja palvelukyky sekä julkisten palveluiden sisältö vaikuttavat yritysten asemaan markkinoilla. Yritysten toimintaympäristö paranisi ja hallinnon palvelukyky kohenisi. Osittain nämä vaikutukset syntyisivät alue- ja paikallishallinnon uudistusten kautta, mutta keskushallinnon uudistuksella vaikutettaisiin merkittävästi myös alue- ja paikallishallinnon toimintakykyyn.

Kun kaikki keskeiset yritysten toimintaympäristöön vaikuttavat asiat tulisivat saman ministeriön käsiteltäviksi, voitaisiin yritysten kehittämisen haasteisiin vastata entistä nopeammin ja tehokkaammin.

Uudistuksella yhdistetään keskushallinnon toimintaa ja ohjausjärjestelmiä, joten sillä ei ole välittömiä vaikutuksia yritysten kehittämisrahoituksen määrään tai laatuun. Pitkällä aikavälillä uudistus voi kuitenkin vaikuttaa esimerkiksi yksittäisten rahoitusinstrumenttien välisiin painotuksiin. Uudistuksesta seuraavat synergiaedut johtavat siihen, että yritysrahoituksen kehittämisessä, työmarkkinoiden toimivuuden parantamisessa ja alueiden kilpailukykyyn vahvistamisessa päästään merkittäviin vaikutuksiin.

Vaikutukset aluekehitykseen

Elinkeinopolitiikan, työllisyyspolitiikan ja aluepolitiikan keskeiset tavoitteet ovat pitkälti yhteneväiset. Alueiden kehittämislain tavoitteeksi on määritelty edellytysten luominen alueiden kilpailukykyyn ja hyvinvoinnin takaavalle osaamiseen ja kestäväan kehitykseen perustuvalla taloudellisella kasvulla, elinkeinotoiminnan kehitykselle ja työllisyyden parantamiselle. Lisäksi tavoitteena on

vähentää alueiden kehittyneisyyseroja ja parantaa väestön elinoloja sekä edistää alueiden tasapainoista kehittämistä.

Uudistus edistäisi mainittujen tavoitteiden toteuttamista merkittävästi. Uudistus tehostaisi voimavarojen saamista käyttöön ja vahvistaisi toimenpiteiden yhteisvaikutuksia. Uudistuksen vaikutukset aluekehitykseen olisivat lähinnä kuitenkin välillisiä, sillä varsinaisia aluekehitystoimintatapoja ei tässä yhteydessä muutettaisi.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Työ- ja elinkeinoministeriön perustaminen tarkoittaisi nykyisen kauppa- ja teollisuusministeriön ja työministeriön lakkauttamista. Lisäksi sisäasiainministeriöstä siirtyisi noin 55 henkilötyövuotta uuden perustettavan ministeriön palvelukseen. Uuden ministeriön henkilömäärä olisi noin 670 henkilöä.

Ministeriöiden vastuulla olevien toimintojen ja rakenteen uudelleenorganisointi tehostaisi toimintaa nykyiseen verrattuna. Johto- ja esimiestehtävien ja myös muiden tehtävien määrittely perustettavan ministeriön tavoitteiden mukaisesti johtaisi nykyaikaisempaan toimintakulttuuriin.

Siirtymävaiheessa on odotettavissa ylimääräistä työtä ja kustannuksia, kun eri ministeriöiden toimintakulttuurit ja erilaiset menettelytavat yhdistettäisiin. Tällaisia kertaluontoisia menoja varten on vuoden 2007 toiseen lisätalousarvioon sisällytetty 200 000 euron määräraha. Lisäksi tietojärjestelmien ja verkopalveluiden sekä materiaalien visuaalisten ilmeiden ja muiden vastaavien yhteensovittamista edellyttävien toimien rahoitustarpeet selvitetään syksyn 2007 aikana erikseen.

Työvoima- ja elinkeinokeskusten ministeriöohjaus selkeytyisi, kun niiden työvoima- ja elinkeinopolitiikan toteutuksen ohjaus tulisi kahdesta ministeriöstä nykyisen kolmen sijasta. Lisäksi sisäasiainministeriö tulee ohjaamaan työvoima- ja elinkeinokeskuksia maahanmuuttoon sekä turvapaikanhakijoiden vastaanottoon liittyvissä tehtävissä.

EU:n rakennerahastohallinto voidaan koota yhteen. Työ- ja elinkeinoministeriöön keskitettäisiin sekä Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR) että Euroopan sosiaalirahastoa

(ESR) koskevat ministeriö- ja keskushallintotason asiat.

Teknologiset ja työorganisaatioita koskevat innovaatiot voitaisiin yhdistää samaan kokonaisuuteen. Yhteistyön tiivistämisen kohteena olisi työministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön johtama työelämän kehittäminen sekä kauppaja- ja teollisuusministeriön ja Tekesin teknologian ja innovaatioiden kehittäminen.

Maakunnan liittojen asema aluekehitysviranomaisena säilyisi ennallaan.

Vaikutukset henkilöstöön

Uuden ministeriön toimintakulttuuri ja johtamisjärjestelmät luotaisiin siten, että organisaation sekä henkilöstön osaaminen ja voimavarat yhdistyisivät tehokkaasti. Uudistus parantaisi henkilöstön mahdollisuuksia urakiertoon ja asiantuntemuksen kehittämiseen.

Uudistus toteutettaisiin siten, että nykyisen henkilöstön asema turvataan. Määräaikaisissa työ- tai virkasuhteissa olevat henkilöt jatkavat tehtävässä uudessa organisaatiossa määräjän loppuun saakka. Erittelyviroista on tarkoitus säätää erikseen.

Työ- ja elinkeinoministeriössä jatkettaisiin kuitenkin tuottavuusohjelman toteuttamista. Arvion mukaan ministeriöiden päällekkäisten toimintojen yhdistäminen tulee tuottamaan säästöjä henkilöstömenoissa pitkällä aikavälillä.

Muut yhteiskunnalliset vaikutukset

Hallinnon rakenteiden määrätietoinen uudistaminen muuttuvien tarpeiden mukaisesti vaikuttaisi koko yhteiskunnan uusiutumiskykyyn ja menestymisen mahdollisuuksiin.

Uudistuksella ei olisi välittömiä vaikutuksia ympäristöön. Tosin kootessaan ja tehostaessaan elinkeino-, työllisyys- ja aluepolitiikkaa uudistus johtaisi siihen, että mainittujen politiikkalohkojen yhteensovittaminen ympäristöpolitiikan kanssa olisi nykyistä helpompaa.

Uudistuksella ei olisi myöskään välittömiä sosiaalisia vaikutuksia, terveysvaikutuksia tai tasa-arvovaikutuksia, mutta näiden kysymysten koordinointi elinkeino-, työllisyys- ja

aluepolitiikan kanssa olisi kuitenkin nykyistä helpompaa.

5 Asian valmistelu

Kauppaja- ja teollisuusministeriö ja työministeriö asettivat työ- ja elinkeinoministeriön perustamisen johtoryhmän 9 päivänä toukokuuta 2007. Johtoryhmän tueksi asetettiin asiantuntijatyöryhmä 29 päivänä toukokuuta 2007. Johtoryhmän ja asiantuntijaryhmän apuna työ- ja elinkeinoministeriön perustamista on valmisteltu 6 päivänä kesäkuuta 2007 asetetuissa alatyöryhmissä, jotka ovat keskittyneet henkilöstöhallintoon, henkilöstön kehittämiseen, tietohallintoon, tietopalveluun, talouteen, tarkastukseen, viestintään ja säädösmuutosten valmisteluun. Johtoryhmä asetti 28 päivänä kesäkuuta 2007 uuden ministeriön strategisten linjausten mukaisesti 12 työryhmää valmistelemaan ministeriön toiminnan sisältöä ja toimintamalleja.

Henkilöstön edustajat ovat olleet mukana uuden ministeriön perustamista käsittelevässä hankkeessa ja sen työryhmissä. Henkilöstölle on tiedotettu uuden organisaation tavoitteista, tehtävistä ja virkarakenteesta valmistelun edetessä.

Valtioneuvostosta annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamista on valmistelu valtioneuvoston kanslian johdolla yhteistyössä oikeusministeriön, sisäasiainministeriön, valtiovarainministeriön, kauppaja- ja teollisuusministeriön ja työministeriön kanssa.

Valtioneuvoston kanslia on järjestänyt yhteistoimintalain mukaiset neuvottelut virkamiesjärjestöjen kanssa.

Esitysehdotuksesta pyydettiin lausunnot ministeriöiltä ja oikeuskanslerinvirastolta. Kaikki ministeriöt ovat antaneet lausunnot. Sisäasiainministeriö on lausuntoa valmistellessaan kuullut maakunnan liittoja ja kauppaja- ja teollisuusministeriö työvoima- ja elinkeinokeskuksia. Lisäksi oikeuskanslerinvirasto on antanut lausuntonsa.

Lausunnot on otettu huomioon esitystä viimeisteltäessä.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Uuden ministeriön perustaminen edellyttää käsittelyä valtion talousarviomenettelyssä.

Kauppa- ja teollisuusministeriölle kuuluvat elintarvikeasiat siirtyvät maa- ja metsätalousministeriöön. Tämä edellyttää elintarvikelain (23/2006) ja Elintarviketurvallisuusvirastosta annetun lain (25/2006) muuttamista.

Sisäasiainministeriöön muodostetaan maahanmuutosta ja kotoutuksesta vastaava kokonaisuus, johon kuuluvat ulkomaalaisosasto ja sen alaisuudessa Ulkomaalaisvirasto. Työministeriöstä on tarkoitus siirtää sisäasiainministeriöön työministeriön politiikkaosaston maahanmuuttopolitiikan tiimin ja toimeenpano-osaston maahanmuutto- ja työlupaasioiden tiimin tehtävät samoin kuin vähemmistövaltuutetun toimisto ja syrjäntälautakun-

ta. Samalla Ulkomaalaisviraston nimi muutettaisiin Maahanmuuttovirastoksi. Muutokset edellyttävät yhteensä 16 lain muuttamista sekä eräiden henkilöiden ja virkojen siirtämisestä sisäasiainministeriöön annettavan lain säätämistä.

Työ- ja elinkeinoministeriön erittelyvirkojen perustamiseksi sekä kauppa- ja teollisuusministeriön ja työministeriön erittelyvirkojen lakkauttamiseksi annetaan hallituksen esitys laiksi eräiden virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Nämä hallituksen esitykset on tarkoitus antaa eduskunnalle samassa aikataulussa tämän esityksen kanssa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki valtioneuvostosta

1 §. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että muutettaisiin kauppa- ja teollisuusministeriö (kohta 10) työ- ja elinkeinoministeriöksi ja poistettaisiin työministeriö (kohta 12) ja siirrettäisiin ympäristöministeriö kohdaksi 12.

Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Sopiessaan uuden työ- ja elinkeinoministeriön perustamisesta hallituspuolueet kirjasiivat pääministeri Matti Vanhasen II hallituksen hallitusohjelmaan, että henkilöstön asema tullaan tässä yhteydessä turvaamaan.

Valtioneuvostosta annetun lain 11 §:ssä säädetään ministeriöiden välisten toimialamuutosten yhteydessä tapahtuvista virkojen ja henkilöiden siirroista. Pykälässä säädetään myös vireillä olevien asioiden, sopimusten ja sitoumusten samoin kuin niistä johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien sekä virastojen, laitosten ja toimielimien ja yhtiöiden siirtämisestä. Valtioneuvostolain 11 §:n tarkoituksena on ollut joustavoittaa ministeriöiden välisiä toimialamuutoksia. Pykälässä on säädetty mahdollisuus valtioneuvoston päätöksellä siirtää toimialamuutoksiin liittyvät virat ja määrärahat ministeriöstä toiseen ilman eduskunnan käsittelyä. Pykälä ei koske uuden ministeriön perustamista.

Kun nyt on tarkoituksena perustaa uusi ministeriö, tulee lakkautettavien ministeriöiden henkilöstön asemasta sekä näissä ministeriöissä vireillä olevista asioista, niiden tekemistä sopimuksista ja sitoumuksista säättää siirtymäsäännöksellä. Eduskunnalla on näin mahdollisuus käsitellä uutta ministeriötä kokonaisuutena.

Siirtymäsäännöksessä ehdotetaan valtioneuvostosta annetun lain 11 §:n menettelystä poiketen mahdollisuutta muuttaa virkojen nimikkeitä silloin kun viran tehtävät muuttavat olennaisesti. Tällöin virka voidaan täyttää haettavaksi julistamatta. Jos kuitenkin tehtävää varten perustetaan uusi valtion virka-

mieslain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu virka, virka on julistettava haettavaksi.

Siirtyvä henkilöstö säilyttää palvelussuhteensa ehtoihin liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa siirtymähetkellä.

Suunnitelma uuden ministeriön virkarakenteesta sekä tarvittavista määrärahoista sisältyy valtion vuoden 2008 talousarvioon. Eritelyviroista on tarkoitus säätää erikseen.

Siinä yhteydessä, kun maahanmuuttoon ja kotouttamiseen liittyvät tehtävät siirretään sisäasiainministeriöön, siirtyy osa työministeriön viroista ja henkilöstöstä sisäasiainministeriöön, samoin elintarvikeasioita kauppa- ja teollisuusministeriössä käsittelevä henkilöstö maa- ja metsätalousministeriöön. Viroista ja henkilöistä säädetään erillisillä laeilla.

Kun kyseessä on erittäin laaja uudistus, esitetään oikeutta ryhtyä täytäntöönpanotoimenpiteisiin ennen lain voimaantuloa.

1.2 Laki eräiden tehtävien siirtämisestä työ- ja elinkeinoministeriöön

1 §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi kauppa- ja teollisuusministeriölle kuuluvien tehtävien siirtämisestä uudelle työ- ja elinkeinoministeriölle. Pykälän mukaan työ- ja elinkeinoministeriö käsittelee ja ratkaisee kaikki asiat, jotka pykälässä mainituissa laeissa on säädetty kauppa- ja teollisuusministeriön käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi. Työ- ja elinkeinoministeriö käyttää myös näissä laeissa kauppa- ja teollisuusministeriölle säädettyä asetuksenantovaltaa.

2 §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi työministeriöltä uudelle työ- ja elinkeinoministeriölle siirtyvien tehtävien käsittely- ja ratkaisuoikeuksien sekä asetuksenantovaltuuden siirtymisestä uudelle työ- ja elinkeinoministeriölle. Työministeriöltä sisäasiainministeriölle siirtyvien tehtävien käsittely- ja ratkaisuoikeuksien sekä asetuksenantovaltuuden siirtymisestä säädettäisiin erillisessä laissa, jonka voimaantulo olisi yhtä aikaa nyt esitettävän lain kanssa. Pykälän mukaan työ- ja elinkeinoministeriö käsittelee ja ratkaisee kaikki asiat, jotka luetelluissa laeissa on sää-

detty työministeriön käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi. Työ- ja elinkeinoministeriö käyttäisi myös näissä laeissa työministeriölle säädettyä asetuksenantovaltaa.

3 §. Pykälässä säädetään, että työ- ja elinkeinoministeriö käsittelee ja ratkaisee tietyissä laeissa sisäasiainministeriön käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi aiemmin kuuluneet asiat. Lait luettelaa säännöksessä.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ministeriöiden toimialoista säädetään valtioneuvoston ohjesäännön 3 luvussa. Esityksen liitteenä on luonnos valtioneuvoston ohjesäännön muuttamisesta.

Valtioneuvoston ohjesääntöä on tarkoitus muuttaa niin, että sisäasiainministeriön toimialaan (VNOS 15 §) lisättäisiin lakkautettavan työministeriön toimialalta maahanmuuttoa, pakolaisuutta ja paluumuuttoa sekä rasismin ehkäisyä ja hyvien etnisten suhteiden edistämiseen liittyvät tehtävät. Vastavasti sisäasiainministeriön toimialalta siirtyisi perustettavan työ- ja elinkeinoministeriön toimialalle alueiden kehittämiseen liittyvät tehtävät.

Maa- ja metsätalousministeriön toimialalle (VNOS 19 §) siirrettäisiin lakkautettavasta kauppaja- ja teollisuusministeriöstä elintarvikkeisiin liittyvät tehtävät.

Valtioneuvoston ohjesäännön 21 §:ssä on alustava ehdotus uuden työ- ja elinkeinoministeriön toimialaksi.

Valtioneuvoston asetuksena annettavassa ministeriökohtaisessa asetuksessa kuvataan toimialat tehtävien tasolla tarkemmin. Esityksen liitteenä on alustava luonnos valtioneuvoston asetukseksi työ- ja elinkeinoministeriöstä, josta ilmenee uuden ministeriön organisaatio, henkilöstö ja tehtävät sekä ministeriön toimialan virastot, laitokset, yhtiöt ja muut toimielimet.

Uuteen ministeriöön siirtyvät virat ja määrärahat käsitellään valtion vuoden 2008 talousarviossa.

3 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**valtioneuvostosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtioneuvostosta 28 päivänä helmikuuta 2003 annetun lain (175/2003) 1 §:n 1 momentti seuraavasti:

1 §

Valtioneuvoston organisaatio

Valtioneuvostossa on seuraavat ministeriöt:

- 1) valtioneuvoston kanslia;
- 2) ulkoasiainministeriö;
- 3) oikeusministeriö;
- 4) sisäasiainministeriö;
- 5) puolustusministeriö;
- 6) valtiovarainministeriö;
- 7) opetusministeriö;
- 8) maa- ja metsätalousministeriö;
- 9) liikenne- ja viestintäministeriö;
- 10) työ- ja elinkeinoministeriö
- 11) sosiaali- ja terveysministeriö;
- 12) ympäristöministeriö.

viä hoitava työ- ja virkasuhteinen henkilöstö sekä vastaavat virat siirtyvät tämän lain voimaan tullessa uuteen työ- ja elinkeinoministeriöön.

Siirtyvä henkilöstö säilyttää palvelussuhteensa ehtoihin liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa siirtymähetkellä. Jos viran tehtävät muuttuvat olennaisesti ja sen tilalle perustetaan uusi virka, voidaan uusi virka täyttää ilman haettavaksi julistamista. Valtion virkamieslain (750/1994) 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu uusi virka on kuitenkin julistettava haettavaksi.

Kauppa- ja teollisuusministeriössä, työministeriössä ja sisäasiainministeriössä uuteen työ- ja elinkeinoministeriöön siirtyvillä toimialoilla vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset samoin kuin niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät uudelle ministeriölle, samoin kuin uuden ministeriön toimialalle kuuluvat virastot, laitokset, toimielimet ja yhtiöt.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .

Kauppa- ja teollisuusministeriössä, työministeriössä ja sisäasiainministeriössä uuteen työ- ja elinkeinoministeriöön siirtyviä tehtä-

2.

Laki**eräiden tehtävien siirtämisestä työ- ja elinkeinoministeriöön**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Työ- ja elinkeinoministeriö käsittelee ja ratkaisee asiat, jotka seuraavissa laeissa tai niiden nojalla on säädetty kauppa- ja teollisuusministeriön käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi, sekä käyttää näissä laeissa kauppa- ja teollisuusministeriölle säädettyä asetuksenantovaltaa:

- 1) tilintarkastuslaki (459/2007);
- 2) biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annettu laki (446/2007);
- 3) vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annettu laki (349/2007);
- 4) julkisista hankinnoista annettu laki (348/2007);
- 5) yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annettu laki (240/2007);
- 6) valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annettu laki (1336/2006);
- 7) sähköntuotannon eräiden tehoreservien käytettävyyden varmistamisesta annettu laki (1082/2006);
- 8) vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annettu laki (390/2005);
- 9) kosmeettisista valmisteista annettu laki (22/2005);
- 10) Suomen talousvyöhykkeestä annettu laki (1058/2004);
- 11) pienten ja keskisuurten yritysten osamisen kehittämispalveluista annettu laki (971/2004);
- 12) päästökauppalaki (683/2004);
- 13) kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annettu laki (75/2004);
- 14) eräitä yrityksiä koskevasta taloudellisen toiminnan avoimuus- ja tiedonantovelvollisuudesta annettu laki (19/2003);
- 15) kauppakamarilaki (878/2002);
- 16) seutuyhteistyökokeilusta annettu laki (560/2002);
- 17) valtion vientitakuista annettu laki (422/2001);
- 18) eräiden valtion tukea koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annettu laki (300/2001);
- 19) jalometallituotteista annettu laki (1029/2000);
- 20) talous- ja velkaneuvonnasta annettu laki (713/2000);
- 21) maakaasumarkkinalaki (508/2000);
- 22) Energiamarkkinavirastosta annettu laki (507/2000);
- 23) Suomen Teollisuussijoitus Oy -nimisestä valtionyhtiöstä annettu laki (1352/1999);
- 24) painelaitelaki (869/1999);
- 25) maaseutuelinkeinojen rahoituslaki (329/1999);
- 26) Kuluttajavirastosta annettu laki (1056/1998);
- 27) valtion erityisrahoitusyhtiön luotto- ja takaustoiminnasta annettu laki (445/1998);
- 28) valtiontakuurahastosta annettu laki (444/1998);
- 29) valtion erityisrahoitusyhtiöstä annettu laki (443/1998);
- 30) valtion erityisrahoitusyhtiön perustamiseen liittyvistä järjestelyistä annettu laki (442/1998);
- 31) kirjanpitolaki (1336/1997);
- 32) kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta annettu laki (346/1997);
- 33) sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettu laki (1260/1996);
- 34) julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen korontasauksesta annettu laki (1137/1996);

- 35) Suomen Vientiluotto OY -nimisestä yhtiöstä annettu laki (1136/1996);
- 36) sähköturvallisuuslaki (410/1996);
- 37) turvatekniikan keskukselta annettu laki (1071/1995);
- 38) sähkömarkkinalaki (386/1995);
- 39) geenitekniikkalaki (377/1995);
- 40) ulkomaankaupan hallinnosta sekä tarkkailu- ja suojatoimenpiteistä eräissä tapauksissa annettu laki (1521/1994);
- 41) alkoholilaki (1143/1994);
- 42) tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettu laki (1070/1994);
- 43) ympäristövaikutusten arviointimenetelmästä annettu laki (468/1994);
- 44) mittayksiköistä ja mittanormaalijärjestelmästä annettu laki (1156/1993);
- 45) Tekes – teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksesta annettu laki (429/1993);
- 46) ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta annettu laki (1612/1992);
- 47) huoltovarmuuden turvaamisesta annettu laki (1390/1992);
- 48) patenti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annettu laki (1032/1992);
- 49) patenti- ja rekisterihallituksesta annettu laki (575/1992);
- 50) kuluttajaneuvonnan järjestämisestä kunnassa annettu laki (72/1992);
- 51) kansainvälisestä energiaohjelmasta tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sopimuksen soveltamisesta annettu laki (1682/1991);
- 52) säteilylaki (592/1991);
- 53) mittatekniikan keskukselta annettu laki (1149/1990);
- 54) Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta annettu laki (717/1990);
- 55) kuluttajatutkimuskeskuksesta annettu laki (112/1990);
- 56) kilpailuvirastosta annettu laki (711/1988);
- 57) ydinenergialaki (990/1987);
- 58) toimenpiteistä Suomen merenkulun turvaamiseksi annettu laki (142/1987);
- 59) valtion takuista perusraaka-ainehuollon turvaamiseksi annettu laki (651/1985);
- 60) geologian tutkimuskeskuksesta annettu laki (995/1983);
- 61) turvavarastolaki (970/1982);
- 62) kuljetusten alueellisesta tukemisesta annettu laki (954/1981);
- 63) yhteismerkkilaki (795/1980);
- 64) aluksista aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä annettu laki (300/1979)
- 65) toiminimilaki (128/1979);
- 66) kuluttajansuojalaki (38/1978);
- 67) haja-asutusalueiden vähittäiskaupan rahoitustuesta annettu laki (1086/1974);
- 68) ympäristönsuojelua edistäviin investointeihin myönnettävistä valtiontakauksista ja vientitakuista annettu laki (609/1973);
- 69) matkailun edistämiskeskuksesta annettu laki (186/1973);
- 70) valtion alustakauksista annettu laki (573/1972);
- 71) ydinvastuulaki (484/1972);
- 72) valtion teknillisestä tutkimuskeskuksesta annettu laki (144/1972);
- 73) elinkeinotulon verottamisesta annettu laki (360/1968);
- 74) oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin annettu laki (656/1967);
- 75) osamaksukaupasta annettu laki (91/1966);
- 76) kaivoslaki (503/1965);
- 77) vakaoslaki (219/1965);
- 78) eräiden elinkeinoalojen valtiontakauksista annettu laki (375/1963);
- 79) luottoehdoista osamaksukaupassa annettu laki (622/1962);
- 80) tekijänoikeuslaki (404/1961);
- 81) puolustustaloudellisesta suunnittelukunnasta annettu laki (238/1960);
- 82) valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa toisen omaksi valtion omistamia kivennäislöydöksiä sekä niiden hyväksikäyttöä varten tarvittavia maa-alueita annettu laki (174/1940);
- 83) elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annettu laki (122/1919).

2 §

Työ- ja elinkeinoministeriö käsittelee ja ratkaisee asiat, jotka seuraavissa laeissa tai niiden nojalla on säädetty työministeriön käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi, sekä käyttää näissä laeissa työministeriölle säädettyä ase-
tuksenantovaltaa:

- 1) merimiespalvelulaki (447/2007);

2) yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlaajuisissa yritysryhmissä annettu laki (335/2007);

3) yhteistoiminnasta yrityksissä annettu laki (334/2007);

4) yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annettu laki (240/2007);

5) rakennerahastolaki (1401/2006);

6) eräiden pitkäaikaisesti työttömänä olleiden henkilöiden eläketuesta annettu laki (39/2005);

7) henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä (SE) ja eurooppaosuuskunnassa (SCE) annettu laki (758/2004);

8) työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista annettu laki (400/2004);

9) sosiaalisista yrityksistä annettu laki (1351/2003);

10) vuorotteluvapaalaki (1305/2002);

11) julkisesta työvoimapalvelusta annettu laki (1295/2002);

12) työttömyysturvalaki (1290/2002);

13) työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmästä annettu laki (1058/2002);

14) vakuutusvalvontavirastosta annettu laki (78/1999);

15) ETA-sopimuksen pöytäkirjan 47 ja tiettyjen liitteiden muuttamista koskevan ETA:n sekakomitean päätöksen n:o 7/94 eräiden määräysten hyväksymisestä ja päätöksen soveltamisesta annettu laki (530/1994);

16) Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sopimuksen soveltamisesta annettu laki (1504/1993);

17) sotilasavustuslaki (781/1993);

18) siviilipalveluslaki (1723/1991);

19) ulkomaanliikenteen kauppaluettelosta annettu laki (1707/1991);

20) henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annettu laki (725/1990);

21) henkilöstörahastolaki (814/1989);

22) työttömyyskassalaki (603/1984);

23) merimiesten vuosilomalaki (433/1984);

24) työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annettu laki (248/1982);

25) merimieslaki (423/1978);

26) merityöaikalaki (296/1976);

27) työvoimaopistosta annettu laki (929/1973);

28) työriitojen sovittelusta annettu laki (420/1962);

29) asevelvollisuuslaki (452/1950).

3 §

Työ- ja elinkeinoministeriö käsittelee ja ratkaisee asiat, jotka alueiden kehittämislaisissa (602/2002) tai rakennerahastolaissa (1401/2006) taikka niiden nojalla on säädetty sisäasiainministeriön käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi, sekä käyttää näissä laeissa sisäasiainministeriölle säädettyä asetuksenantovaltaa.

4 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 13 päivänä syyskuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Pääministeri *Matti Vanhanen*

*Liitteet
Rinnakkaisteksti*

1.

Laki

valtioneuvostosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtioneuvostosta 28 päivänä helmikuuta 2003 annetun lain (175/2003) 1 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Valtioneuvoston organisaatio

Valtioneuvoston organisaatio

Valtioneuvostossa on seuraavat ministeriöt:

- 1) valtioneuvoston kanslia;
- 2) ulkoasiainministeriö;
- 3) oikeusministeriö;
- 4) sisäasiainministeriö;
- 5) puolustusministeriö;
- 6) valtiovarainministeriö;
- 7) opetusministeriö;
- 8) maa- ja metsätalousministeriö;
- 9) liikenne- ja viestintäministeriö;
- 10) kauppa- ja teollisuusministeriö;
- 11) sosiaali- ja terveysministeriö;
- 12) työministeriö
- 13) ympäristöministeriö.

Valtioneuvostossa on seuraavat ministeriöt:

- 1) valtioneuvoston kanslia;
- 2) ulkoasiainministeriö;
- 3) oikeusministeriö;
- 4) sisäasiainministeriö;
- 5) puolustusministeriö;
- 6) valtiovarainministeriö;
- 7) opetusministeriö;
- 8) maa- ja metsätalousministeriö;
- 9) liikenne- ja viestintäministeriö;
- 10) työ- ja elinkeinoministeriö;
- 11) sosiaali- ja terveysministeriö;
- 12) ympäristöministeriö.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

*Kauppa- ja teollisuusministeriössä, työmi-
nisteriössä ja sisäasiainministeriössä uuteen
työ- ja elinkeinoministeriöön siirtyviä tehtä-
viä hoitava työ- ja virkasuhteinen henkilöstö
sekä vastaavat virat siirtyvät tämän lain voi-
maan tullessa uuteen työ- ja elinkeinomis-
teriöön.*

*Siirtyvä henkilöstö säilyttää palvelussuh-
teensa ehtoihin liittyvät oikeutensa ja velvol-
lisuutensa siirtymähetkellä. Jos viran tehtä-
vät muuttuvat olennaisesti ja sen tilalle pe-
rustetaan uusi virka, voidaan uusi virka täyt-
tää ilman haettavaksi julistamista. Valtion*

virkamieslain (750/1994) 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu uusi virka on kuitenkin julistettava haettavaksi.

Kauppa- ja teollisuusministeriössä, työministeriössä ja sisäasiainministeriössä uuteen työ- ja elinkeinoministeriöön siirtyvillä toimialoilla vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset samoin kuin niistä johdettavat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät uudelle ministeriölle, samoin kuin uuden ministeriön toimialalle kuuluvat virastot, laitokset, toimielimet ja yhtiöt.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Asetusluonnokset

Valtioneuvoston asetus

valtioneuvoston ohjesäännön muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtioneuvoston kanslian esittelystä, *kumotaan* 3 päivänä huhtikuuta 2003 annetun valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 23 §, sekä

muutetaan 15, 19 ja 21 §, sellaisena kuin niistä on 21 § osaksi asetuksissa 662/2003 ja 325/2007, seuraavasti:

15 §

Sisäasiainministeriön toimiala

Sisäasiainministeriön toimialaan kuuluvat:

- 1) yleinen järjestys ja turvallisuus, poliisihallinto ja yksityinen turvallisuusala;
- 2) maahanmuutto, kansainvälinen suojelu, paluumuutto ja maahanmuuttajien kotouttaminen;
- 3) Suomen kansalaisuus;
- 4) etnisen yhdenvertaisuuden ja hyvien etnisten suhteiden edistäminen sekä rasismien ja etnisen syrjinnän ehkäisy;
- 5) pelastustoimi;
- 6) rajaturvallisuus ja meripelastustoimi;
- 7) siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet.

19 §

Maa- ja metsätalousministeriön toimiala

Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluvat:

- 1) maatalous;
- 2) maaseudun kehittäminen;
- 3) metsätalous;
- 4) kala-, riista- ja porotalous;
- 5) elintarvikkeet;

- 6) maatalouden tuotantotarvikkeiden turvallisuus ja laatu, eläinten terveys ja hyvinvointi sekä kasvinterveys;
- 7) maanmittaus ja paikkatietojen yhteiskäyttö;
- 8) vesitalous.

21 §

Työ- ja elinkeinoministeriön toimiala

Työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan kuuluvat:

- 1) työllisyys, työttömyys ja julkinen työvoimapalvelu;
- 2) työelämän kehittämistä ja suhteita sekä niihin liittyvää työlainsäädäntöä koskevat asiat;
- 3) alueiden kehittäminen;
- 4) elinkeinopolitiikka;
- 5) energiapolitiikka sekä ilmastopolitiikan kansallisen valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittaminen;
- 6) teknologiapolitiikka ja tekninen turvallisuus;
- 7) markkinoiden toimivuus, kilpailun edistäminen ja kuluttajapolitiikka;
- 8) siviilipalvelus.

Tämä asetus tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Valtioneuvoston asetus

työ- ja elinkeinoministeriöstä

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty X:n esittelystä, säädetään valtioneuvostosta 28. päivänä helmikuuta 2003 annetun lain (175/2003) 2 §:n, 7 §:n 2 momentin ja 15 §:n 2 momentin nojalla:

1 §

Ministeriön tehtävät

Työ- ja elinkeinoministeriön tehtäviä ovat:

- 1) työpolitiikan strategia ja toimeenpano;
- 2) julkisen työvoimapalvelun suunnittelu ja toimeenpano;
- 3) Euroopan unionin (EU) ja kansallisen työllisyyspolitiikan sekä valtion viranomaisen työllisyyttä edistävien tavoitteiden ja toimenpiteiden yhteensovittaminen;
- 4) Kansainvälisen työjärjestön toimialaan liittyvät tehtävät;
- 5) työllisyysohjelmien valmistelu ja toimeenpano;
- 6) työsuhde ja työaikakysymykset, työelämän osallistumisjärjestelmiin ja työehtosopimuksiin liittyvät sekä muut työelämän kehittämiseen ja työelämän suhteisiin liittyvät kysymykset;
- 7) työriitojen sovittelu;
- 8) merimiesten palvelu- ja opintotoiminnan ylläpito;
- 9) työelämän osallistumisjärjestelmiin liittyvien lakien valvonta;
- 10) työvelvollisuusrekisterin ylläpito, työvoiman käytön säännöstely poikkeusoloissa sekä työvelvollisuuden voimaannpano;
- 11) alueiden kehittämisen suunnittelu, toteutus ja yhteensovittaminen;
- 12) EU:n alue- ja rakennepolitiikka, kansallisen rakennerahastostrategian valmistelu, toimeenpano ja seuranta;
- 13) EU:n ja kansallisen työllisyyspolitiikan yhteensovittaminen EU:n rakennerahasto-ohjelmissa;
- 14) alueellinen kilpailukyky ja työllisyys-tavoitteen EAKR -toimenpideohjelman hallinto- ja todentamisviranomaistehtävät

2007 – 2013 sekä Euroopan alueellinen yhteistyötavoitetta sekä ulkorajayhteistyötä koskevat tehtävät, hallintoviranomaistehtävät ja Euroopan aluekehitysrahaston maksuviranomaistehtävät tavoite 1 ja 2 -ohjelmissa ohjelmien sulkemiseen saakka ja Euroopan aluekehitysrahaston osalta lausuman antaminen ohjelmakaudelta 2000 – 2006 sekä Interreg- ja Urban-yhteisöaloitteita koskevat tehtävät ohjelmien sulkemiseen saakka;

15) Manner-Suomen ESR-ohjelman 2007 – 2013 hallinto- ja todentamisviranomaistehtävät sekä ohjelmakauden 2000 – 2006 tavoite 3 -ohjelman ja Equal-yhteisöaloiteohjelman hallinto- ja maksuviranomaistehtävät sekä lisäksi Euroopan sosiaalirahaston maksuviranomaistehtävät tavoite 1 ja 2 -ohjelmissa ohjelmien sulkemiseen saakka;

16) elinkeinotoiminnan edistäminen;

17) ulkomaisten investointien edistäminen;

18) teollisoikeudet, kirjanpito ja tilintarkastus sekä yrityksiä ja yhteisöjä koskeva rekisterihallinto;

19) innovaatioiden ja teknologian kehittäminen sekä hyödyntäminen, innovaatio- ja tuotekehitys- ja teknologiarahoituksen suunnittelu ja ohjaus;

20) elinkeino- ja innovaatiopolitiikan tutkimuksen ohjaus;

21) EU:n tutkimus- ja innovaatiopolitiikan valmistelu ja täytäntöönpano sekä EU:n tekniseen turvallisuuteen liittyvät tehtävät;

22) tekninen turvallisuus ja luotettavuus sekä valvonta;

23) vaatimuksenmukaisuuden ja tarkastuslaitosten pätevyyden arviointi, standardisointi, laadunvalvontamenetelmät ja kansallinen mittausjärjestelmä;

24) kaivosasiat ja mineraalisten luonnonvarojen hyödyntäminen;

25) elinkeinotoimintaa koskeva sääntely, markkinoiden toimivuuden ja kilpailun edistäminen, sisämarkkinakysymykset, julkiset hankinnat sekä EU:n tukivalvonta;

26) energiamarkkinoiden toiminta, energian tuotanto ja säästö, energia-alan taloudelliset ohjaukeinot veroja ja veronluonteisia maksuja lukuun ottamatta sekä ympäristövaikutukset;

27) ydinturvallisuus ja ydinjätehuolto;

28) ilmastomuutosasioiden kansallisen toimeenpanon valmistelu ja yhteensovittaminen sekä ilmastomuutoksen rajoittamiseen liittyvä tutkimus- ja kehitystyö;

29) kasvihuonekaasujen päästökaupan valmistelu ja toimeenpano;

30) huoltovarmuuden ylläpitäminen;

31) kuluttajainformaatio, -neuvonta ja -tutkimus sekä kulutustavaroiden ja -palvelujen turvallisuus ja merkinnät;

32) viennin ja matkailun edistäminen;

33) siviilipalveluksen ohjaus ja kehittäminen

2 §

Ministeriön toimialan virastot, laitokset, yhtiöt ja muut toimielimet

Työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan kuuluvat:

Työvoimaopisto
merimiespalvelutoimisto
työneuvosto
valtakunnansovittelijain toimisto
Kuluttajavirasto
Kilpailuvirasto
Patentti- ja rekisterihallitus
Kuluttajatutkimuskeskus
Mittatekniikan keskus
Geologian tutkimuskeskus
Turvatekniikan keskus
Valtion teknillinen tutkimuskeskus
Tekes – teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus
Matkailun edistämiskeskus
Huoltovarmuuskeskus
puolustustaloudellinen suunnittelukunta
Energiamarkkinavirasto

huoltovarmuusrahasto
valtioneuvoston rahasto
valtion ydinjätehuoltorahasto
työvoimatoimistot.

Ministeriön toimialaan kuuluvat myös seuraavia valtionyhtiöitä koskevat asiat:

Finnvera Oyj
Suomen Teollisuussijoitus Oy

Työvoima- ja elinkeinokeskukset ovat ministeriön yleishallinnollisessa ohjauksessa. Ministeriö ohjaa ja valvoo työvoima- ja elinkeinokeskuksia lisäksi omaan toimialaansa kuuluvissa asioissa.

3 §

Ministeriön organisaatio

4 §

Ministeriön työjärjestys

Ministeriön työjärjestyksessä säädetään tarkemmin hallinnonalan ohjauksesta, ministeriön johtamisesta ja johtoryhmistä, organisaatiosta, johtavien virkamiesten tehtävistä ja sijaisista, asioiden valmistelusta sekä siitä, kenen virkamiehen ratkaistavaksi asia kuuluu.

Ministeriön työjärjestyksen antaa (elinkeino)-ministeri. Kun ministeriöön on määrätty useampi kuin yksi ministeri, kukin ministeri hyväksyy työjärjestyksen toimialansa osalta.

Osaston ja toimintayksiköiden sisäisestä organisaatiosta määrätään tarvittaessa ministeriön sisäisessä määräyksessä, jonka osaston tai toimintayksikön päällikkö vahvistaa.

5 §

Ministeriön virkamiehet

Ministeriössä on kansliapäällikkö, osastopäälliköitä sekä muita virkamiehiä. Ministeriöön voidaan ottaa myös työsopimussuhteista henkilöstöä.

6 §

Virkojen kelpoisuusvaatimukset

Kelpoisuusvaatimuksena on:

1) kansliapäälliköllä, osastopäälliköllä ja ylijohtajalla ylempi korkeakoulututkinto, hyvä perehtyneisyys hallinnonalan toimintaan sekä käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus;

2) johtajalla, apulaisosastopäälliköllä, hallintojohtajalla, aluekehitysjohtajalla, kehitysjohtajalla, tutkimusjohtajalla, talousjohtajalla, lainsäädäntöjohtajalla ja virka-asemaltaan vastaavalla virkamiehellä ylempi korkeakoulututkinto, jonka on oltava hallintojohtajalla ja lainsäädäntöjohtajalla oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto, sekä perehtyneisyys viran tehtäväänsä ja käytännössä osoitettu johtamistaito;

3) hallitusneuvoksella, lainsäädäntöneuvoksella, työmarkkinaneuvoksella, aluekehitysneuvoksella, teollisuusneuvoksella, tarkastusneuvoksella, kaupallisella neuvoksella ja virka-asemaltaan vastaavalla virkamiehellä ylempi korkeakoulututkinto, jonka on oltava hallitusneuvoksella ja lainsäädäntöneuvoksella oikeustieteen ylempi korkeakoulututkintotutkinto, sekä perehtyneisyys viran tehtäväänsä ja käytännössä osoitettu johtamistaito;

4) hallitussihteerillä oikeustieteen ylempi korkeakoulututkintotutkinto ja perehtyneisyys viran tehtäväänsä;

5) kehittämisspäälliköllä, koulutus- ja tutkimuspäälliköllä, talouspäälliköllä, tietopalveluspäälliköllä, tutkimuspäälliköllä, suunnitteluspäälliköllä, viestintäpäälliköllä ja virka-asemaltaan vastaavalla virkamiehellä ylempi korkeakoulututkinto ja perehtyneisyys viran tehtäväänsä;

6) neuvottelevalla virkamiehellä, erityisasiantuntijalla, erikoistutkijalla, kaivosylitarkastajalla, yli-insinöörillä, ylitarkastajalla ja virka-asemaltaan (+ erikoissuunnittelijalla) ylempi korkeakoulututkinto;

7) muilla virkamiehillä viran edellyttämä tutkinto tai koulutus.

7 §

Virkojen täyttäminen

Kansliapäällikön nimittämisestä säädetään perustuslaissa. Virkamiehistä, jotka nimittää valtioneuvosto, säädetään valtioneuvoston ohjesäännössä (262/2003). Muut virkamiehet nimittää ja työsuhteisen henkilöstön ottaa ministeriö.

8 §

Ratkaisuvallan käyttö

Ministeri ratkaisee ministeriössä päätettävät asiat. Ministeriön virkamiehet ratkaisevat kuitenkin valtioneuvoston ohjesäännön 36 §:ssä säädettyjä muita kuin yhteiskunnallisesti tai taloudellisesti merkittäviä asioita sen mukaan kuin ministeriön työjärjestyksessä säädetään.

Ministeri voi pidättää ratkaisuvallan asiassa, jonka virkamies muutoin saisi ratkaista. Sama oikeus on yksittäistapauksessa kansliapäälliköllä, osastopäälliköllä ja toimintayksikön päälliköllä asiassa, jonka ratkaiseminen kuuluu hänen alaiselleen virkamiehelle.

9 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Tällä asetuksella kumotaan työministeriöstä 4 päivänä joulukuuta 2003 annettu valtioneuvoston asetus (1036/2003) sekä kauppa- ja teollisuusministeriöstä 12 päivänä kesäkuuta 2003 annettu valtioneuvoston asetus (467/2003) niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän asetuksen voimaantumista voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.